

# 1. Bilten “Osnaživanje”

*Program “Osnaživanje” Roma u šumadijskom regionu, u Srbiji, finansiran je sredstvima CARE, NWB, CARE Beograd i Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Norveške*

## Sadržaj

### O programu “Osnaživanje”

* Informacije o programu.....	2
-------------------------------	---

### Vesti

* I odrasli u đaćkim klupama.....	3
* Nacionalna služba za zapošljavanje Kragujevac.....	3
* Intervju sa direktorom nacionalne službe za zapošljavanje.....	4
* Obrazovanje odraslih.....	5
* Prilika za zapošljavanje i unapređenje Roma u Srbiji.....	7

### Konkursi

* NSZ objavila javne pozive i konkurse u cilju realizacije mera politike zapošljavanja....	9
* Javni poziv za zapošljavanje interno raseljenih lica na teritoriji opština Kragujevac, Kraljevo i Vranje.....	10
* European Entrepreneurship Video Award 2010.....	10

## **\* Informacije o programu**

Program "Osnaživanje Roma" je trogodišnji program koji ima za cilj da pomogne pojedincu da se edukativno i ekonomski osnaži kako bi pronašao svoje mesto na tržištu rada.

Donator: CARE, Beograd i Ministarstvo inostranih poslova Norveške

### **\* Cilj programa:**

Poboljšanje učešća na tržištu rada i povećanje samozapošljavanja među Romima i Romkinjama.

### **\* Aktivnosti:**

#### **edukacija**

- osnovno obrazovanje (završavanje sedmog i osmog razreda osnovne škole);
- dokvalifikacija i prekvalifikacija, obuke raznih stručnih zanata;

#### **biznis**

- započinjanje sopstvenog biznisa – podrška kroz pomoć u malim grantovima i biznis treninzi;
- proširenje postojećih biznisa – podrška kroz pomoć u malim grantovima i biznis treninzi.

### **\* Motivacione radionice "Put po uspehu"**

U okviru programa "Osnaživanje Roma", održane su tri motivacione radionice u prostorijama RIC-a (12, 19 i 26 februar) koje su imale cilj da podignu nivo motivacije kod Roma i Romkinja u uključivanju na programu.

Dve važne komponente su:

- edukacija stručnog osposobljavanja i započinjanje sopstvenog biznisa i
- tokom programa učesnici su birali programe na kojima će se stručno usavršavati.

Tokom marta meseca, svakog petka od 13h do 17h održaće se drugi ciklus radionica.

Evo i nekih fotografija sa do sada održanih radionica:



## ***I odrasli u đačkim klupama***

BEOGRAD - Prema poslednjem popisu stanovništva, u Srbiji ima oko 990.000 građana koji nisu završili osnovnu školu, a među njima najviše je romske populacije. Ministarstvo prosvete i sporta, Savet za romsku nacionalnu manjinu i Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta pokrenuli su projekat "Kreiranje i razvoj funkcionalnog osnovnog obrazovanja odraslih", a u đačke klupe ponovo će sesti Romi i drugi građani koji su prerasli osnovno obrazovanje. U prvoj fazi projekta, pripremiće se razvojni modeli i biografije, a druga faza, u kojoj će se održati nastava, počće sa novom školskom godinom.

Cilj projekta je kreiranje i razvijanje programa funkcionalnog osnovnog obrazovanja odraslih kroz koji će se ostvariti socijalna integracija Roma u sistem obrazovanja, povećati njihova motivacija za sticanje osnovnog i profesionalnog obrazovanja, smanjiti napuštanje obrazovnog sistema i povećati zapošljavanje. Mirjana Milanović, savetnik u Ministarstvu prosvete i sporta i član nacionalnog tima u programu obrazovanja odraslih, kaže da su ciljna grupa ovog projekta Romi od 15 do 35 godina sa nezavršenim osnovnim obrazovanjem, odnosno Romi i drugi građani koji su završili šest razreda osnovne škole.

- Projektom će biti obuhvaćeni oni koji su napustili redovni sistem obrazovanja, zatim oni sa velikim rizikom od napuštanja i oni koji su uključeni u više razrede osnovne škole za obrazovanje odraslih kao prerasli osnovci. Insistirće se posebno na uključivanju ženskog romskog stanovništva u program, a u školske klupe ponovo se mogu vratiti i nezaposleni i zaposleni. Vreme održavanja nastave prilagođavaćemo potrebama odraslih polaznika - objašnjava Milanovića.

Planirano je da obrazovanje odraslih počne u deset škola i pet regionalnih centara za obrazovanje odraslih koji su formirani u okviru KARDS programa u Beogradu, Nišu, Zrenjaninu, Kragujevcu.

- Stariji polaznici pohađaće program sedmog i osmog razreda, a dobiće i određeni sertifikat stručne osposobljenosti. Nije još određeno kakvu će stručnu osposobljenost polaznici dobiti, već će to zavisiti od potreba sredine i tržišta rada kaže Milanovića.

**Izvor:** [Glas Javnosti](#) \ M. Jakovljević

## ***Nacionalna služba za zapošljavanje Kragujevac***

Mere aktivne politike zapošljavanja koje sprovodi NSZ su:

**\* karijerno vođenje i savetovanje**

- uspostavljanje kontakta sa poslodavcima
- grupno informisanje
- informisanje o mogućnostima za razvoj karijere
- pozivni centar
- procena zapošljivosti i individualni planovi zapošljavanja
- savetovanje i FOZ
- selekcija i klasifikacija
- sajmovi zapošljavanja
- mere aktivnog traženja posla (klub, obuke, treninzi, radionice...)

**\* programi dodatnog obrazovanja**

- funkcionalno osnovno obrazovanje odraslih
- pripravnici i volonteri
- sufinansiranje postdiplomaca
- obuke

\* razvoj preduzetništva i programi zapošljavanja

- razvoj preduzetništva
- program zapošljavanja
- rešavanje viška zaposlenih

**Najznačajniji programi zapošljavanja:**

1. subvencija za samozapošljavanje
2. isplata jednokratne novčane naknade za samozapošljavanje
3. subvencije poslodavcima za otvaranje novih radnih mesta
4. zapošljavanje putem javnih radova
5. projekat „Otpremninom do posla“
6. projekat „Otpremninom do posla“
7. isplata zarada i doprinosa za invalidna lica

Službe i agencije koje se bave posredovanjem u zapošljavanju na teritoriji grada Kragujevca:

- Atlas
- GM consulting
- Vašarište
- Agencija za zapošljavanje Vera Đurović
- Perspektiva
- Agencija za zapošljavanje invalida Kragujevac
- Business Start UP Centar (BSC)
- Biznis Inovacioni Centar (BIC)

Ključni problemi:

1. Veliki broj lica i porodica bez sredstava za život
2. Otežano zapošljavanje mladih do 30 godina
3. Izražena nezaposlenost lica iznad 50 godina koja su u procesu tranzicije ostala bez posla
4. Nedovoljan broj stambenih jedinica za smeštaj socijalno ugroženih porodica
5. Pasivan stav lica bez sredstava za život za rešavanje egzistencijalnih problema
6. Nedovoljna informisanost lica o pravima u oblasti socijalne zaštite

Operativni ciljevi:

1. pružanje pomoći odraslim licima pogođenim siromaštvom
2. unapređenje uslova života odraslih lica pogođenih siromaštvom
3. zapošljavanje lica sa faktorom otežane zapošljivosti (mladi do 30. godina, odrasla lica starija od 50. godina).

### ***Intervju sa direktorom nacionalne službe za zapošljavanje***

Zahvaljujući posredovanju Nacionalne službe za zapošljavanje, u Srbiji je u 2009. godini zaposleno oko 120 hiljada ljudi, dok je broj lica, koja traže posao preko ove službe, smanjen za 44.000, rekao je u intervjuu za Međunarodni radio Srbija direktor Vladimir Ilić. Razgovor vodila Ranka Pavlović.

Na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje nalazi se 727.000 ljudi, ali je stvarni broj onih, koji traže posao 480 hiljada, kaže Ilić. Prema njegovim rečima, od maja 2009. godine broj nezaposlenih je opadao, u proseku za 8.000 mesečno. Na smanjenje nezaposlenosti značajno su uticale mere Vlade Srbije, koja je finansirala različite programe zapošljavanja, pre svega angažovanjem mladih pripravnika kroz projekat „Prva šansa”, kao i subvencije i javne radove. Na taj način zaposleno je više od 60 hiljada ljudi.

Najtraženija zanimanja su arhitektonsko-građevinske struke, od inženjera do zanatlija, poput zidara, tesara, stolara, bravara i varilaca. Po traženosti se još izdvajaju i radnici u turizmu, kao i stručnjaci u oblasti informacionih tehnologija. Suficitarni su svi poslovi vezani za rad u administraciji, bilo pravne ili ekonomske struke, pa čak i u zdravstvu, kaže Ilić.

Nacionalna služba za zapošljavanje velike napore ulaže da promeni lošu kvalifikacionu i starosnu strukturu, kao i dužinu čekanja na posao. U Srbiji se na posao u proseku čeka 3,6 godina. Trećina lica na evidenciji ima ili samo osnovnu školu ili je bez kvalifikacija, dok sa fakultetskom diplomom posao trenutno čeka oko 36 hiljada ljudi. Među njima je veliki broj mladih ljudi i žena. Kako kaže Ilić, jedna od najznačajnijih mera Službe za zapošljavanje je ispravljanje dispariteta između potreba poslodavaca za određenim zanimanjima i onog što tržište rada nudi. Naime, kroz sistem dodatnog obrazovanja ili prekvalifikacije i obuke dobar deo ljudi, koji su na evidenciji Tržišta rada usmerava se ka zanimanjima sa boljom perspektivom.

Služba za zapošljavanje učestvuje u nizu međunarodnih programa, kaže njen direktor. Jedan od važnijih je „tvining projekat”, u saradnji sa nemačkom javnom službom. Takođe, od velikog značaja je i učešće u IPA projektima EU, a pomoć u zapošljavanju mladih ljudi prižile su Vlade Italije i Španije. Nacionalna služba za zapošljavanje već čitav niz godina koristi kapacitete, mogućnosti i finansijska sredstva međunarodne zajednice, kako bi unapredila svoj rad ali i popravila stanje na tržištu rada u Srbiji, naglasio je Ilić.

On je izneo očekivanje da u 2010. godini broj nezaposlenih neće rasti, bez obzira na ograničena sredstva u budžetu. Taj novac bi trebalo da obezbedi zapošljavanje za desetak hiljada mladih ljudi, uključivanjem u program „Prva šansa”, kao i za jedan broj starijih i teže upošljivih, kroz projekte javnih radova. Predviđeno je, takođe, da se za javne radove izdvoji do milijardu dinara iz budžeta, što je manje u odnosu na fond iz 2009.godine. Takođe, Služba zapošljavanja će nastaviti sa programima subvencionisanja preduzetnika kako bi otvarali nova radna mesta i organizovali program obuke, zaključio je Vladimir Ilić.

[http://www.glassrbije.org/C/index.php?option=com\\_content&task=view&id=40454&Itemid=28](http://www.glassrbije.org/C/index.php?option=com_content&task=view&id=40454&Itemid=28)

## **Obrazovanje odraslih**

Od ove školske godine u klupama 80 osnovnih i srednjih škola u Srbiji sedeće i četiri hiljade starijih od 17 godina koji još nisu završili osnovnu školu. Oni će biti prvi koji će dobiti šansu ne samo da završe osmoletku, već i da se obuče za posao odnosno struku koja se traži na tržištu rada kako bi mogli što pre da se zaposle.

– Ukoliko su završili šesti razred, a stariji su od 17 godina, u toku jedne školske godine pohađaće i završiti sedmi i osmi razred. Paralelno sa praćenjem nastave osmog razreda, ići će i na stručnu obuku kako bi se osposobili za neko od zanimanja za koje se traže stručnjaci na tržištu rada –

objašnjava za „Politiku” Mirjana Milanović, samostalni savetnik u Ministarstvu prosvete i rukovodilac grupe za obrazovanje odraslih.

Prema rečima naše sagovornice, za one koji nisu završili ni prvi razred osnovne škole, osmoletka će trajati tri godine. Za godinu dana završiće prva četiri razreda, dok će peti i šesti, zajedno, pohađati godinu dana, kao i sedmi i osmi. Među onima koji nisu završili osnovnu školu najviše je onih sa završenim četvrtim razredom. Njihovo doškolovanje trajeće dve godine. Svi oni će kada budu u osmom razredu pohađati i stručnu obuku kako bi stekli neko na tržištu rada traženo zanimanje. Dobiće svedočanstvo (javnu ispravu) o završenoj osnovnoj školi, kao i redovni đaci, tako da će sa tim moći, ukoliko žele, da pohađaju srednju školu, pa i da studiraju. Ali javnu ispravu o završetku stručne škole neće steći pohađanjem kursa stručne obuke koji će im biti zapravo sastavni deo projekta o završetku osnovne škole. Ta stručna obuka doneće im, kaže naša sabesednica, samo „sertifikat o obučenosti za neki posao koji prepoznaje tržište rada”.

Vlada Srbije za realizaciju ovog projekta izdvojiće 30 odsto sredstava, dok će iz evropskih pretpripravnih fondova (IPA fondovi) stići četiri i po miliona evra. Njihovo doškolovanje biće i u skladu sa budućim zakonom o obrazovanju odraslih koji bi trebalo da se iskroji do kraja godine.

Ne samo da je takav zakon neophodan da bi se naš obrazovni sistem razvijao po evropskim standardima, već i zbog toga što u Srbiji milion i po ljudi, odnosno, 46 odsto osoba starijih od 17 godina nema nikakvo zanimanje. Ili nisu završili osnovnu školu ili po završetku osmoletke nisu nastavili školovanje, a u osnovnoj školi čak se ne osposobljava za rad. Gotovo 24 odsto punoletnih građana završilo je samo osmoletku, dok je nepotpuno osnovno obrazovanje steklo nešto više od 16 odsto ljudi. Oko šest odsto je nepismenih.

Svima njima treba dati još jednu šansu, kako bi se uključili u rad. Uz to, brzi tehnički i tehnološki razvoj zahteva stalno obrazovanje ljudi. I penzioneri imaju pravo da se obučavaju za neke veštine za koje nisu imali vremena dok su radili. Recimo da slikaju, da uče neke strane jezike, ali i da se obuče da koriste kompjuter... U svetu su zato veoma popularni univerziteti za treće doba. Ovakve programe u našoj zemlji nude na primer radnički univerziteti, ali bi mogle da ponude i neke druge ustanove. Postoje i škole kompjutera, stranih jezika, kursevi krojenje, šivenja... Neformalni sektor obrazovanja nije, međutim, kod nas standardizovan i uglavnom izmiče kontroli države.

– Budućim zakonom o obrazovanju odraslih definišaće se uslovi i standardi i na osnovu toga licenciraće se i akreditovati institucije i programi, kontrolisati kvalitet i akreditovati nastavnici za rad sa tom populacijom. U toj oblasti će se zapravo naći prostor za upošljavanje nastavnika koji ne budu imali pun fond časova ili bi im zbog spajanja odeljenja i škola pretila opasnost da izgube posao – veli savetnik u Ministarstvu prosvete.

Nadležni tek treba da se opredele za model obrazovanja odraslih. U tome će, kaže Mirjana Milanović, prosvetne vlasti sarađivati sa postojećim institucijama za obrazovanje odraslih, Privrednom komorom, nevladinim sektorom, Unijom poslodavaca, Nacionalnom službom za zapošljavanje, sindikatima, zajednicom srednjih škola... U svetu postoje različita rešenja. U Nemačkoj se umanjuje porez na dohodak ljudima koji imaju svoju firmu, a ulažu u svoje obrazovanje. U Italiji je uspostavljen sistem vaučera. Ljudi dobiju vaučer i biraju program koji žele da pohađaju besplatno. U Belgiji vlada pokriva 50 odsto troškova dodatnog obrazovanja onima koji pohađaju programe u akreditovanim institucijama. U Sloveniji postoji i ispitni centar u kome svako može da, posle polaganja određenih, standardizovanih ispita, dobije potvrdu svojih kompetencija.

## ***Prilika za zapošljavanje i unapređenje položaja Roma u Srbiji***

Narod bogate kulture, čiju složenu prirodu najbolje karakterišu njihovi simboli, ptica i konj, zaslužuje bolju budućnost i planski pristup rešavanju svih problema koji prate romsku populaciju u Srbiji. Javni radovi su dobar primer kako angažovati romsko stanovništvo da bude korisno i sebi i društvu. Radi se na održavanju romskih grobalja, na evidentiranju stanovništva, ali i na prikupljanju usmene književnosti.

Vlada Srbije je u ovoj godini donela odluku o organizovanju i sprovođenju javnih radova od interesa za državu, izdvojivši iz budžeta 650 miliona dinara, tri puta više nego prošle godine. Uz prethodno pribavljeno mišljenje Nacionalne službe za zapošljavanje, Ministarstvu ekonomije i regionalnog razvoja su projekte i dokumentaciju za sprovođenje javnih radova podneli organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, javne ustanove i javna preduzeća, privredna društva, preduzetnici, zadruge, društvene organizacije i udruženja građana. Odobreno je 260 projekata lokalnog tipa, u oblastima socijalne, humanitarne i kulturne delatnosti, turizma, za održavanje i obnavljanje infrastrukture i održavanje i zaštitu životne sredine.

### **Svest o pravim vrednostima**

Ivana Mitrović, rukovodilac Centra za viškove zaposlenih i socijalni program u Filijali za grad Beograd NSZ, kaže da je Ministarstvo odobrilo 10 projekata za teritoriju grada Beograda, među kojima su 4 javna rada usmerena na romsku populaciju i na njima učestvuje 133 Roma. Projekat „Postani građanin“ se, pored Beograda, realizuje i u drugim opštinama u Srbiji. U dvadeset gradova, odnosno opština u Srbiji, na javnom radu i projektu „Postani građanin“ privremeno su uposlena 82 Roma. Najviše ih je sa srednjom stručnom spremom - 67, nekvalifikovanih je 13, a dvoje je sa fakultetskom diplomom. Cilj Projekta je prikupljanje kulturno-istorijske baštine romske nacionalne manjine i raščišćavanje romskih groblja. Projekat traje od 19. maja do 19. novembra, a njegov nosilac je Nacionalni savet romske nacionalne manjine (NSRNM). „Ovo je pilot projekat koji se realizuje uz veliku podršku Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja i Nacionalne službe za zapošljavanje, Filijale Beograd. Projekat se realizuje u pet faza, od evidentiranja romskih naselja u Srbiji, njihovih stanovnika, preko sagledavanja socijalne, obrazovne i zdravstvene karte, do kulture i stvaralaštva“, kaže Zlatimir Jovanović, član Izvršnog odbora NSRNM i koordinator javnog rada i ukazuje: „Ovaj javni rad je dobar primer pozitivne prakse, način kako se može angažovati romsko stanovništvo da bude korisno i sebi i društvu. Deo radnika je angažovan na održavanju romskih grobalja, deo na evidentiranju romskog stanovništva, a ostali na prikupljanju usmene književnosti Roma, predanja, mitoloških priča, legendi, simbola“. Slavko Jovanović, predsednik IO NSRNM, koji često obilazi opštine obuhvaćene ovim projektom, kaže da nema problema na terenu, da su radnici zadovoljni jer obavljaju poslove važne za lokalnu sredinu, unapređuju svoj položaj i podižu svest Roma o tome koliko je važno da čovek ima posao, da od svog rada može da živi, a ne da čeka socijalnu pomoć.

### **"Da ostanem i po završetku radova..."**

I romsko groblje u selu Tolići, Mionica, je pre početka ovog projekta bilo zaraslo u korov i šiblje. Nije mu se moglo prići, kažu meštani i radnici angažovani na uređenju. „Meštani su zadovoljni kako sređujemo groblje i kako sada izgleda, a još ima posla, još ćemo da krčimo i čistimo. Plata nije velika, ali znači koliko - toliko da hranim decu, porodicu“, kaže Slavoljub, koji je radio u „Krušiku“ u Valjevu, ima 17 godina staža i 52 godine života. Porodicu ima i dvadesetčetvorogodišnji Milan, koji je završio osnovnu školu: „Nije težak posao, prihvatio sam da radim sa velikim zadovoljstvom i voleo bih da ostanem na ovom poslu i po završetku javnog rada“. Obuku lica koja rade na održavanju romskih groblja izveo je Razvojni centar Rom Obrenovac, uz stručnu podršku ekologa, stručnjaka za hortikulturu.

## **Narod usmene reči**

Druga obuka, koja se ovih dana završava, a odnosi se na kulturno stvaralaštvo i prikupljanje umotvorina, realizuje se uz pomoć predavača dr Rajka Đurića, koji drži module o metodici prikupljanja i arhiviranja prikupljene kulturološke građe sa terena. „Romi su zaboravili da pišu i nema mnogo pisanih tragova, ali zato imaju bogatu usmenu književnost, mitove, legende, bajke“, kaže Zlatimir Jovanović, autor udžbenika romskog jezika za prvi razred osnovne škole. Romske porodice u Kolubarskom okrugu ovih dana obilazi Zoran Petrović, koji radi na evidentiranju romskog stanovništva. U evidencione listove unose se lični podaci nosioca porodice, podaci o smeštaju, članovima domaćinstva, obrazovanju, zanimanju, materijalnoj situaciji, mesečnim prihodima. Do sada je evidentirao 6 romskih naselja, ima još trideset. Kaže da posao odmiče, ali ne zna da li će stići da sve iz okruga evidentira do kraja projekta: „U neke kuće ulazim i više puta, jer ne nađem odmah sve ukućane. Mnogi nemaju zdravstveno osiguranje, veliki su i socijalni problemi. Ovo je odličan projekat, Romi pomažu Romima. Projekat je koristan i za nas koji smo angažovani na njemu, radimo i dobijamo platu, pomažući drugim Romima, evidentiramo ih, beležimo njihove probleme, da bi se pre i lakše moglo pomoći.“

## **Put u bolju budućnost**

Ekonomsko jačanje romske zajednice i aktivne mere su tema nekoliko strateških dokumenata: Strategije smanjenja siromaštva, Akcionog plana zapošljavanja Roma, Strategije za integraciju Roma, Nacionalne strategije zapošljavanja 2005-2010 i Nacionalnog akcionog plana zapošljavanja u Srbiji 2006-2008. Odluka Vlade Srbije i Ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja o organizovanju i usmerivanju namenskih finansijskih sredstva u projekte na kojima se angažuju Romi i navođenjem romskih naselja kao jedan od prioriteta javnih radova, stvorili su uslove za dalekosežne promene u načinu tretiranja siromaštva i nezaposlenosti Roma.

Za Rome je, kažu u Nacionalnom savetu, ovaj projekat javnog rada put do razvojnog projekta i izlaska iz socijalno-ekonomske, obrazovne i zdravstvene zapuštenosti. O razlozima koji su vodili Nacionalni savet romske nacionalne manjine da predloži Ministarstvu ekonomije i regionalnog razvoja da ovaj projekat javnog rada preraste u razvojni do 2010. godine Zlatimir Jovanović kaže: „Prema podacima koje imamo, prosečan životni vek Roma u Evropi je 41 godinu, a tek svaki stoti Rom u Srbiji doživi 60 godina, preko 2000 nema nikakva dokumenta, 1000 nikada nije posetilo lekara, nema tačne evidencije koliko Roma je bilo na sistematskim pregledima, koliko njih ima zdravstvenu zaštitu i kakav tretman imaju u domovima zdravlja. Ministarstvo zdravlja je izdvojilo budžetsku liniju od 3 miliona dinara da se uredi baza podataka, koja bi bila implementirana u strategiju smanjenja siromaštva i strategiju unapređenja zdravlja Roma. Pored toga, značajno je evidentirati sve Rome u Srbiji. Imamo podatke da u skoro 150 opština u Srbiji žive Romi, a ovim projektom je obuhvaćeno samo 10.000 porodica u 30 opština. To bi bilo korisno i za popis stanovništva, koji je u Srbiji planiran za 2012. godinu. Kada je reč o kulturnom stvaralaštvu Roma, ovih dana se pokreće pitanje otvaranja prve na Balkanu Katedre za romološke studije, pri Beogradskom univerzitetu, tako da nam je od velike važnosti kulturno-antropološka građa koja se prikuplja na terenu.“

## **Srbija predsedava "Dekadom inkluzije Roma 2005-2015" (1. jul 2008 - 30. jul 2009.)**

Ciljevi Dekade su smanjivanje neprihvatljivih razlika između položaja Roma i ostalog dela društva, kao i suzbijanje diskriminacije kroz akcione planove u oblastima obrazovanja, stanovanja, zdravstva i zapošljavanja. Osnovni princip je pružanje podrške učešću i uključivanju nacionalnih romskih zajednica u ostvarivanje ciljeva Dekade. Pored četiri navedene prioritetne oblasti Dekade, posebna pažnja posvećuje se i suzbijanju diskriminacije, smanjivanju siromaštva i poboljšanju položaja žena. Međunarodnu inicijativu "Dekada inkluzije Roma 2005-2015." pokrenule su Srbija i Crna Gora, Mađarska, Rumunija, Makedonija, Češka, Slovačka, Hrvatska i Bugarska, na Konferenciji "Romi u

proširenoj Evropi - izazovi za budućnost", održanoj u Budimpešti u junu 2003. godine, uz podršku Svetske banke i Instituta za otvoreno društvo.

### **Uloga NSZ u javnim radovima**

„Uloga NSZ je da posreduje u angažovanju na javnim radovima i podstiče zapošljavanje teže zapošljivih grupa nezaposlenih. Cilj je da se očuva i razvija njihova radna sposobnost, podigne nivo znanja i veština, da se ojača njihova socijalizacija, poveća motivacija i osećaj odgovornosti. Najbitnije je da javni radovi nisu organizavani u cilju sticanja dobiti. NSZ, uz Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, učestvuje u promovisanju i koordinaciji javnih radova", kaže Ivana Mitrović, rukovodilac Centra za viškove zaposlenih i socijalni program Filijale Beograd.

## ***Konkursi***

**NSZ objavila javne pozive i konkurse u cilju realizacije mera politike zapošljavanja** Beograd, 10. februar 2010 <http://www.nsz.gov.rs/page/info/sr/vesti.html?view=story&id=8543&sectionId=1>

U cilju realizacije programa i mera politike zapošljavanja u 2010. godini Nacionalna služba za zapošljavanje objavila je danas (sreda 10. februar 2010. godine) u dnevnim listovima: Politika, Večernje novosti, Press i Danas sledeće javne pozive i konkurse:

Konkurs za učešće u finansiranju programa obuke za potrebe poslodavca u 2010. godini;  
<http://www.nsz.gov.rs/page/info/sr/konkursi.html?view=story&id=8542&sectionId=3&regionStory=>

Javni konkurs za organizovanje sprovođenja javnih radova u 2010. godini;  
<http://www.nsz.gov.rs/page/info/sr/konkursi.html?view=story&id=8547&sectionId=3&regionStory=>

Javni poziv poslodavcima za dodelu subvencija za otvaranje novih radnih mesta u 2010. godini;  
<http://www.nsz.gov.rs/page/info/sr/konkursi.html?view=story&id=8546&sectionId=3&regionStory=>

Javni poziv nezaposlenim licima za dodelu subvencije za samozapošljavanje u 2010. godini;  
<http://www.nsz.gov.rs/page/info/sr/konkursi.html?view=story&id=8545&sectionId=3&regionStory=>

Javni poziv poslodavcima za dodelu subvencija za otvaranje novih radnih mesta za zapošljavanje nezaposlenih lica romske nacionalnosti u 2010. godini;  
<http://www.nsz.gov.rs/page/info/sr/konkursi.html?view=story&id=8549&sectionId=3&regionStory=>

Javni poziv nezaposlenim licima romske nacionalnosti za dodelu subvencija za samozapošljavanje u 2010. godini;  
<http://www.nsz.gov.rs/page/info/sr/konkursi.html?view=story&id=8548&sectionId=3&regionStory=>

Naslov programa: **Javni poziv za zapošljavanje interno raseljenih lica na teritoriji opština Kragujevac, Kraljevo i Vranje**

- Donator / institucija koja je objavila poziv: Nacionalna služba za zapošljavanje i UNDP
- Tema (ciljevi / prioriteti programa): Na osnovu Sporazuma potpisanog između Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ) i Programa Ujedinjenih nacija za razvoj u Srbiji (UNDP), predviđena je podrška zapošljavanju izbeglih i raseljenih lica na teritoriji opština Kragujevac, Kraljevo i Vranje, kroz: Subvenciju poslodavcima za otvaranje novih radnih mesta  
Dodatno obrazovanje i obuku  
Subvencija za otvaranje novih radnih mesta, u jednokratnom iznosu od 160.000 dinara, odobrava se poslodavcima koji otvaraju nova radna mesta radi zapošljavanja interno raseljenih lica prijavljenih na evidenciju NSZ.  
Prekvalifikacija/dokvalifikacija nezaposlenih lica za potrebe poslodavaca organizuje se u slučaju da na evidenciji NSZ za zapošljavanje nema nezaposlenih lica traženog zanimanja ili ne poseduju znanja i veštine neophodne za rad na slobodnim poslovima kod poslodavaca.  
Prekvalifikacija/dokvalifikacija može se realizovati:  
po internom programu poslodavca kao obuka na radnom mestu, kombinovano, po programu poslodavca i obrazovne ustanove.
- Aplikanti: Pravo na subvenciju za otvaranje novih radnih mesta nemaju državni organi, organizacije i drugi direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, društvene organizacije, udruženja građana i eksteritorijalne organizacije; podnosioci zahteva koji obavljaju delatnost u oblasti finansijskog posredovanja, taksi prevoza, menjačnica, kockanja i klađenja i dr.;
- Finansiranje: Za programa subvencija za otvaranje novih radnih mesta, podlodavcima se dodeljuje subvencija u jednokratnom iznosu od 160.000 dinara  
Za program dodatnog obrazovanja NSZ snosi troškove: obuke na radnom mestu (zarada po satu zaposlenog na poslovima za koje se lice obučava uzima se kao cena časa obuke), angažovanja eksternih instruktora/izvođača obuke i, ukoliko to program podrazumeva, dobijanja atesta, licenci i slično. Maksimalna finansijska podrška iznosi 80.000 dinara po polazniku.
- Trajanje projekta: Nije navedeno u dokumentaciji
- Rok za prijavu: Prijave se primaju do potrošnje planiranih sredstava
- Internet adresa / email: [www.nsz.gov.rs](http://www.nsz.gov.rs)

Odgovarajuću dokumentaciju možete preuzeti i sa našeg sajta.

Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje

Naslov programa: **European Entrepreneurship Video Award 2010**

- Donator / institucija koja je objavila poziv: Evropska komisija
- Tema (ciljevi / prioriteti programa): Evropska želi da podstakne preduzetnike ljubitelje filma da iskažu svoju kreativnost i veštine producirajući kratak video koji bi se bavio sledećim pitanjima: Šta je, u stvari, preduzetništvo? Šta može podstaći ljude da postanu preduzetnici? Šta može otkloniti stare predrasude i ponuditi nove vizije preduzetništva?  
Iz tog razloga će biti dodeljene nagrade u tri kategorije:  
Preduzetništvo – Drugačiji način života  
Preduzetništvo – Izazovi i nagrade  
Preduzetništvo – Put u budućnost

- Aplikanti: Takmičenje je otvoreno za sve građane zemalja EU, Norveške, Islanda, Lihtenštajna, Hrvatske, BJR Makedonije, Crne Gore, Albanije, Srbije, Turske i Izraela.

- Finansiranje: Pobjednički video u svakoj od navedenih kategorija će biti nagrađen sa 3.333 EUR. Druga mesta će biti nagrađena sa po 2.222 EUR, dok će trećeplasirani radovi dobiti po 1.111 EUR.

Pet dodatnih "specijalnih pobjednika" biće nagrađeni sa po 555 EUR, a biraće se među radovima autora mlađih od 26 godina.

Ceremonija dodele nagrada će se obaviti 25. maja 2010. godine u Briselu, u okviru manifestacije "Preduzetnička nedelja"

- Trajanje projekta: Nije navedeno u dokumentaciji

- Rok za prijavu: 9. april 2009. godine

- Internet adresa / email:

<http://ec.europa.eu/enterprise/policies/entrepreneurship/video-award/>

Odgovarajuću dokumentaciju možete preuzeti i sa našeg sajta.

Izvor: Evropska komisija